

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 389/2018-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Alenou Zadákovou, Kováčska 32, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9 Co 168/2015 z 23. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] [REDAKČIA] o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júna 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta

porušenie svojich základných práv podľa čl. 12, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 168/2015 z 23. marca 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka 28. mája 2008 podala na Okresnom súde Košice I (ďalej len „okresný súd“) žalobu proti Slovenskej republike (ďalej len „žalovaná“) o určenie, že spoluvlastnícky podiel vo veľkosti [REDAKOVANÉ] k celku na nehnuteľnostiach, ktoré sa nachádzajú na [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ] a sú zapísané v katastri nehnuteľností na [REDAKOVANÉ] pre katastrálne územie [REDAKOVANÉ] ako [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] – zastavaná plocha, toho času budova [REDAKOVANÉ] (ďalej len „nehnuteľnosti“), patrili ku dňu smrti jej nebohej starej matke [REDAKOVANÉ], a teda patria do dedičstva po nej.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 18 C 86/2008 z 2. decembra 2011 žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov nepriznal.

Na základe odvolania podaného sťažovateľkou krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Co 95/2012 z 24. septembra 2013 zrušil rozsudok okresného súdu z 2. decembra 2011 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 18 C 86/2008 z 13. novembra 2014 žalobu zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Na základe odvolania podaného sťažovateľkou krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu z 13. novembra 2014 a nepriznal účastníkom náhradu trov konania.

Sťažovateľka podala 6. júna 2016 proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 8 Cdo 8/2018 z 28. februára 2018 dovolanie sťažovateľky proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol.

Sťažovateľka svoju sťažnosť odôvodňuje takto: *„Porušovateľ v napadnutom rozsudku vo vzťahu k určení vlastníckeho práva, a tým aj k poskytnutiu ochrany môjho vlastníckeho práva, resp. práva vlastníť majetok, argumentuje najmä tým, že musí rešpektovať právoplatnosť Rozhodnutia správneho orgánu zo dňa 31. 10. 1974, ktoré s odkazom na vyššie uvedené považujem za nulitné.*

Prístup porušovateľa k nastoleným otázkam v rámci napadnutého rozhodnutia nemožno považovať za správny a podľa môjho názoru takýto výklad a aplikácia zákonných noriem odporuje a je v rozpore s ústavným právom vlastníť majetok, resp. právom na ochranu majetku. Pre podporu uvedeného tvrdenia som považovala za dôležité detailne sa zaoberať argumentáciou, na ktorej porušovateľ postavil svoje odôvodnenie, resp. konajúcemu súdu objasniť moju argumentáciu, s ktorou sa porušovateľ nevyšporiadal /uvádzam v čl. II /.“

Sťažovateľka v článku II svojej sťažnosti podrobne a rozsiahlo uvádza skutočnosti, s ktorými sa krajský súd podľa jej názoru v napadnutom rozsudku nevyšporiadal, a je toho názoru, že pokiaľ krajský súd v napadnutom rozsudku nezohľadnil všetky jej skutkové a právne argumenty, potom jeho postup možno hodnotiť ako *„prísne formalistický“* a odporujúci základnému právu na súdnu ochranu a právu na spravodlivé súdne konanie.

K právu na spravodlivé súdne konanie sťažovateľka uvádza: *«... že bol porušený princíp rovnosti zbraní, ktorý vyžaduje, aby každá strana mala primeranú možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do zjavnej nevýhody voči oponentovi.*

Zahrňa tiež vieru účastníka konania, že bude mať možnosť vyjadriť svoje názory ku každému dokumentu v spise.

Bolo porušené moje právo na vysvetlenie zásadných skutkových a právnych záverov súdu, na ktorých založil svoje rozhodnutie tak, ako podrobne uvádzam vyššie.

Porušovateľ porušil moje ústavné práva v tom, že opomenul preskúmať platnosť rozhodnutia zo dňa 31. 10. 1974 a najmä skutočnosť, že žalovanou predložené rozhodnutia do spisu vykazovali znaky dodatočného „vydania“ týchto rozhodnutí.

Sťažovateľ nerešpektoval môj návrh na prejednanie veci na verejnom pojednávaní, ani môj návrh na vykonanie dôkazu – či do spisu doložené originály rozhodnutí neboli „vydané,, až v priebehu konania a teda či sa bez akýchkoľvek pochybností jedná o Rozhodnutie vydané v roku 1974 a prečo sú rozdielne, hoci sa nejedná o odpisy, pri ktorých by prípadne určité odlišnosti mohli byť.

Všeobecné súdy sa nevysporiadali s mojimi námietkami, že ak by aj bolo znaleckým posudkom ustálené, že rozhodnutie bolo v skutočnosti vydané dňa 31. 10. 1974, toto nebolo vydané kompetentným orgánom štátnej správy a nemohlo nadobudnúť právoplatnosť z dôvodu, že minimálne dvaja účastníci správneho konania boli po smrti, pričom NV touto informáciou disponoval.

Vzhľadom na tieto vady nebolo možné sa in concreto zaoberať otázkami týkajúcimi sa základu a rozsahu môjho nároku...

Samotný zásah štátu prostredníctvom svojich orgánov verejnej moci – katastrálnym úradom, ktorý až po niekoľkých rokoch „prekvapivo“ našiel kompletne podklady pre zápis vlastníckeho práva, najmä originál rozhodnutia zo dňa 31. 10. 1974 v prospech svojho právneho predchodcu ČSR, vyvoláva obavy o rovnosti zbraní a spravodlivom procese a preto bol porušený článok 6 Dohovoru.

Poznamenávam, že katastrálny úrad písomným podaním súdu niekedy v roku 2008 – 2009 oznámil, že Rozhodnutie zo dňa 31. 10. 1974 nemá v zbierke listín, a tieto sa našli až v roku 2014 .

Moje právo na spravodlivé súdne konanie bolo porušené aj s ohľadom na to, že sa v prejednávanej veci vyskytli okolnosti podstatného a naliehavého charakteru...»

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a takto rozhodol:

„I. Základné právo [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] podľa čl. 12, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 9 Co/168/2015-314 z 23. marca 2016 porušené boli.

II. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach 9 Co/168/2015-314 z 23. marca 2016 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie a rozhodnutie.

III. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 3.000 € (slovom: Tritisíc eur), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný jej zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

IV. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania v sume 390,50 € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupkyne JUDr. Aleny Zadákovej vedený v [REDAKOVANÉ] pobočka [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o sťažnosti sťažovateľky v rámci jej predbežného prerokovania zistil, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 18 C 86/2008 z 13. novembra 2014 v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu nadobudli právoplatnosť 10. mája 2016 a sťažnosť bola sťažovateľkou podaná osobne do podateľne ústavného súdu 7. júna 2018, teda sťažovateľka podala sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pritom zohľadnil ako rozhodujúcu skutočnosť, že sťažovateľka sťažnosťou nenamieta porušenie svojich práv uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, čo je v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu (napr. III. ÚS 34/2012, III. ÚS 543/2012) nevyhnutným predpokladom na aplikáciu taktiež ustálenej judikatúry

ústavného súdu, v zmysle ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) sťažovateľovi a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54), v prípade sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu (obdobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, IV. ÚS 58/2011). Pri posudzovaní otázky dodržania lehoty na podanie sťažnosti ústavný súd totiž musí vychádzať z doslovného znenia zákona o ústavnom súde a z toho, že ak sťažovateľka uplatnila mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, spôsobilý zabezpečiť ochranu jej práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietol ako neprípustný, mala namietať vo svojej sťažnosti aj postup odvolacieho súdu, resp. jeho rozhodnutie, čo však v danej veci sťažovateľka neurobila. Za splnenia tejto podmienky, aj keby došlo k situácii, že ústavný súd pochybenie v postupe a rozhodnutí odvolacieho súdu nezistí a porušenie práv sťažovateľky nevysloví, mohol by aj napriek tomu súčasne preskúmať aj rozhodnutie odvolacieho súdu (napadnutý rozsudok krajského súdu ako odvolacieho súdu).

Sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite svojej sťažnosti nenamietala porušenie ústavou, listinou a dohovorom garantovaných práv uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu, prípadne postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Za týchto okolností bolo potrebné počítať plynutie lehoty dvoch mesiacov podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde od právoplatnosti napadnutého rozsudku krajského súdu (ako odvolacieho súdu), a nie od právoplatnosti uznesenia najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľky (m. m. II. ÚS 509/2015, II. ÚS 687/2015, II. ÚS 170/2016, II. ÚS 365/2016), a preto ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018